

- Hunların yol aşığı Kavimler Göçü (375) sırasında Roma imparatorluğu kendi sınırlarını koruyacak durumda değildi. İmparatorluk 395 yılında Batı ve Doğu Roma olmak üzere ikiye ayrılmıştır.
- Batı Roma'nın başkenti Roma, Doğu Roma'nın başkenti ise Bizans olmuştur. Batı Roma imparatorluğu 476 yılında, Doğu Roma imparatorluğu ise Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethetmesiyle 1453 yılında yıkılmıştır.

Bizans (Doğu Roma) imparatorluğu (395-1453)

- ✓ Doğu Roma imparatorluğu başkentinin Bizans olması nedeniyle Bizans imparatorluğu adıyla anılmıştır.
- ✓ Bu imparatorluğun toprakları üzerinde yaşayanlar Latin kültüründen çok eski olan Yunan ve Helenizm kültürüyle yoğunlaşmış ve Hristiyanlığın Ortadoks mezhebinin kabul etmişlerdir.

NOT

Osmanlı Devleti kendi halından olan Bizanslılara Romalı anlamına gelen Rum demiştir.

- ✓ Doğu Roma imparatorluğu kendi sınırları dışındaki topraklarını barbar olarak nitelendirmişlerdir.
- ✓ Bizans, en parlak dönemini Justinianos (Justinian) dönemi'nde yaşamıştır (527-565). Ayasofya bu dönemde inşa edilmiştir.
- ✓ XI. yüzyıla kadar gelişmesini sürdüren Bizans, 1071 yılında Büyük Selçuklu Devleti ile Malazgirt Savaşı'nı, Anadolu Selçuklu Devleti ile Miryokefalon Savaşı'nı yapmıştır. Bizanslılar her iki savaşta da yenilince Anadolu'nun hakimiyetini Türklerle paylaşmak zorunda kalmıştır.
- ✓ Resmi dili Greekçe (Yunanca) olan Bizans Latin kültürünü değil Helen kültürünü benimsemiştir.
- ✓ Doğu Roma imparatorluğu Batı Roma imparatorluğu'ndan farklı olarak ülkeyi eyaletlere (thema) bölüp valiler (tekfur) atamışlardır.

ÖRNEK

Doğu Roma imparatorluğu'nun mimari örnekleri:
Ayasofya Kilisesi, Binbirdirek Çerebatan sarnıçları, Sergias ve Batüs Kilisesi, Ayasofya Kilisesi, Hara Kilisesi, Galata Kulesi ve Köprüsü, Justinianus Köprüsü (Sakarya Köprüsü)

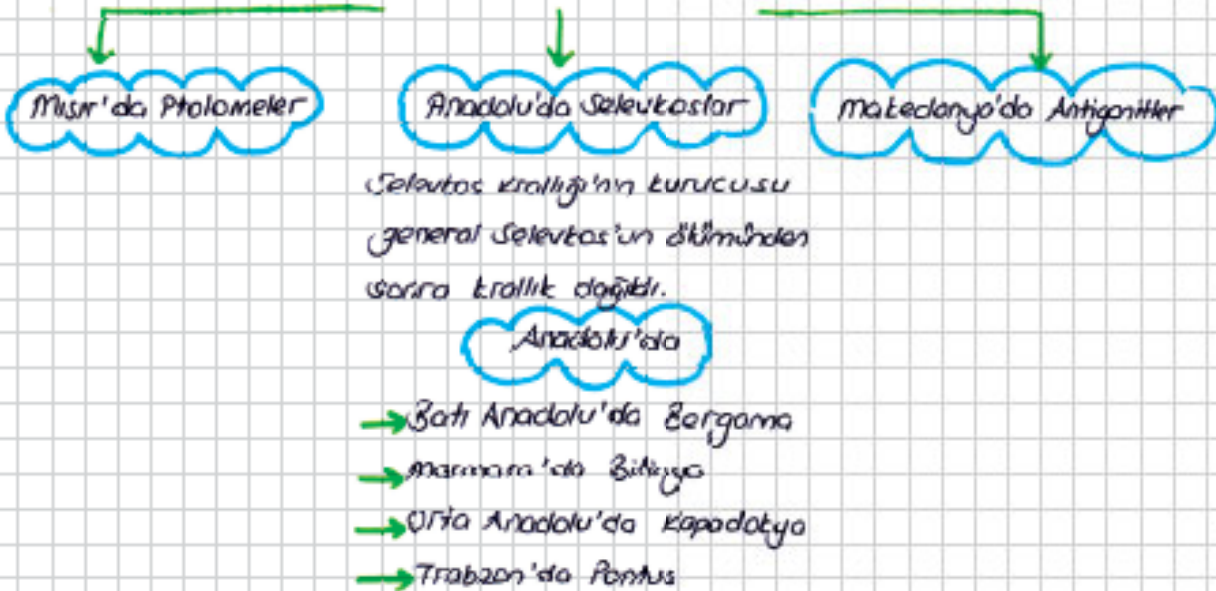
- ✓ Bizans imparatorluğu 1453 İstanbul'un fethi ile sona ermiştir.

İskender İmparatorluğu (m.ö 336 - m.ö 323)

- ✓ Makedonya Kralı II. Philip Balkanların büyük bir kısmını ile Yunanistan'ı egemenliği altına alarak Helen Birliği'ni kurarak Asya'yı fethetmeyi amaçlamıştır.
- ✓ m.ö 336 yılında önce yenge oğlu Büyük İskender geçmiştir.
- ✓ Filozof Aristo'nun öğrencisi olan Büyük İskender'in en büyük amacı bir dünya devleti kurmak, Doğu ile Batı medeniyetini bir potada eritme idi.

- ✓ Büyük İskender Büyük Asya Seferi'ne çıkmıştır. Persleri Granikos (Çanakkale-Biga), Issos (Hatay-Dört Eylül) ve Gougomera (Dünya) Savaşları'nda yeneret bu devletin varlığına son vermiştir. Büyük İskender Perslere son verdikten sonra Asya kralı olmuştur.
- ✓ Anadolu ve İran'ı ele geçiren Büyük İskender daha sonra Hindistan'a yönelmiştir. Ancak ordusunun yorulması üzerine geri dönmek zorunda kalmıştır.
- ✓ Büyük İskender'in m.ö 323'te Babil'de ölümüyle imparatorluk toprakları arasında paylaşılmıştır.

- ✓ Büyük İstender'in başlattığı Eski Yunan uygarlığı ile Doğu uygarlıklarının karışmasıyla ortaya çıkan ve 300 yıl süren (m.ö. 330 - m.ö. 30) uygarlığına Hellenistik Dönem Uygarlığı adı verilmiştir.

Hellenistik Dönem'de drachmi denilen Yunan para birimi kullanılmıştır.

DİKKAT ET

UYARI

Büyük İstender İltfai Perslerde olduğu gibi Satraplıklara bölmüştür. Doğu'daki satraplıklara Persler, batıdaki satraplıklara ise Makedonyalılar atamıştır.

- ✓ Helen Dönemi'nde Dünya'nın çevresini hesaplayan kişi Eratostenes'tir.
- ✓ Batlamyus bu dönemde Coğrafya kılavuzu adlı eserini hazırlamıştır.
- ✓ İstenderiye kütüphanesi Ptolemeler Krallığı tarafından Mısır'ın İstenderiye kentinde kurulmuştur. Papirüs kâğıdı bu kütüphanede yoğunlukla kullanılmıştır.

Kommagene Krallığı: Maras, Antep ve Adıyaman etrafındaki Seleukos Krallığı'na bağlı olarak yaşamış sonraları bağımsızlığını elde etmiştir. Nemrut Dağı'ndaki Tanrı ve Kral heykelleri (Adıyaman) ile Zeugma Antik Kenti (Gaziantep) Kommagene Krallığı'na aittir.

Bergama Krallığı: Bu dönemde Kral II. Eumenes tarafından Anadolu'nun ilk kütüphanesi kurulmuştur (Bergama Kütüphanesi). Papirüsün ihracatını yasaklaması sonrasında Bergama Krallığı Anadolu'nun ilk kâğıdı olan Parşömeni icat etmişlerdir. Papirüs bitti liflerinden oluşturulmuş parşömen kâğıdı ve tescilli derislerden oluşturulan kâğıttır. Parşömen kâğıdı sayesinde yazıların kırıkmaması / buruşmaması için kâğıdın köşelerine ince tahtalar çakılmış ve böylece codex (kadeks) adı verilen ilk kitap oluşturulmuştur. m.ö. 4. yüzyılda Asklepiyon Sağlık Merkezi Bergama'da açılan hastanedir. Geçitli teknikler kullanılarak tedavi yöntemleri geliştirilmiştir. (İlaçla, müzikle, bitkilerle, su, çamur ve güneş banyoları gibi.)

Bütün tanrılar adına kurulum, bu yere sadece HADES (Ölüm tanrısı) giremez! yazısı Asklepiyon Sağlık Merkezinin kapısında yazmaktadır.

Gordion Düğümü

Gordion düğümü Frigya Kralı Midas'ın babası Gordias'ın  l z arabasının düğümüdür. Gordias bu arabayı Zeus'a sunmuş, bağundur ğuna da    m  bilinmeyen bir düğüm atmış. Efsaneye göre, bu düğümü    en kisinin Asya'ya hakim olacağı    lenmektedir. M  334'te İskender, Gordias'a gelir. Efsaneyi bilen ve hızlı, bir    m yolu kullanan İskender kılıcıyla hatatı bir hareketle kesip düğümü yüt eder.    lekle Asya'ya hakim olabileceğ  inancının halk arasında yayılmasını sağlar.

Büyük İskender, Aristoteles'in öğrencisidir. Diyojen'i    ret eden ve bir d  ediğinin olup olmadığını soran Büyük İskender, "   e etme boşta ihvan istemem" cevabını almıştır.

1. Tarih öncesi çağlarda siyasi örgütlenmeler kurulmuş ve devletler ile imparatorluklar gibi oluşumlar belli zamanlarda tarih sahnesinde yer almıştır. Kurulan siyasi örgütlenmelerin belli konitları vardır. **Verilen bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisi krallıkların siyasi varlığı ile ilgili kesin konit olabilir?**

- A) Kesici demir silahların yapımı olması
B) Kayalara oyularak yapılmış kral mezarları anı yer alması
C) Bitki liflerinden yapılmış kumaş parçalarının elbise yapılması
D) Tarih öğretmeye yarayan değiştirme taşlarının olması
E) Toprakta yapılmış ana tanrı heykellerine rastlanılması

2. Paleolitik Çağı araştıran bir tarihinin **en çok** yararlanacağı tarihe yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Antropoloji
B) Etnografya
C) Etnoloji
D) Arkeoloji
E) Genetik

3. I. Eulgeniş
II. Tufan
III. Yaradılış

Yatarda verilen destanlardan hangileri Sümerlere aittir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. Tarihle bilinen ilk kütüphane aşağıdaki ilk çağ devletlerinden hangisinin döneminde kurulmuştur?

- A) Mısır B) Sümerler C) Asurlular
D) Babiller E) Hititler

5. Mısır uygarlığında görülen;

- I. tarım ürünlerinden alınan vergilerin hesaplanması
II. Nil Nehri'nin taşma zamanının hesaplanmasında kullanılan güçlükler gibi durumlar aşağıdakilerden hangilerinin gelişmesine katkıda bulunmuştur?

- A) Matematik - Astronomi - Geometri
B) Yazar - Dil - Takvim
C) Tarih - Mimari
D) Mimari - Takvim
E) Ticaret - Eğitim

Cevap Performansı

1	2	3	4	5
B	D	F	C	A
E	A	D	A	D
A	B	C	E	D
D	C	B	E	A
E	B	C	D	A

Performansını görmek için cevaplarını işarette, aralarını çizgi ile birleştir.
Doğru cevaplar

B, D, E, C, A